

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

Capvt X. In prædictas Extravagantes, An census seu redditus annui per
emptionem & venditionem rectè constituentur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

ratione, approbata consuetudo: Quod ipsi habitatores & incolæ, sive illi ex eis, quibus id pro suis statu & indemnitate expedire visum fuerit, super eorum bonis, domibus, agris, prædiis, possessionibus, & hæreditatibus, annuos marcarum, florenorum, seu grossorum monetæ in partibus illis currentis, reditus seu census vendentes, pro singulis ex marcis, florenis, seu grossis huiusmodi ab eis, qui illas vel illos sive reditus, sive census ipsos emerint, certum competens pretium in numerata pecunia, secundum temporis qualitatem, prout ipsi venditores & ementes in contractibus super his inter se firmaverunt & recipere soliti fuerunt, illa ex domibus, terris, agris, prædiis, possessionibus, & hæreditatibus prædictis, qui in huiusmodi contractibus expressi fuerunt, prædictorum solutione redituum & censuum efficaciter obligantes, in illorum vendentium favorem. Hoc adjecto, quod ipsi pro rata, quâ huiusmodi per eos receptam dictis ementibus restituerent, in toto vel in parte pecuniam, à solutione redituum sive censuum huiusmodi restitutam pecuniam contingentium, liberi forent penitus & immunes. Sed iidem ementes, etiam si bona, domus, terræ agri, possessiones & hæreditates huiusmodi, processu temporis ad omnimodam destructionem sive desolationem reducerentur opprobrium, pecuniam ipsam etiam agendo repetere non valerent. Apud aliquos tamen hæsitacionis versatur scrupulus, an huiusmodi contractus liciti sint

consendi. Unde nonnulli illos usurarios fore prærendentes, occasionem quærunt reditus & census huiusmodi ab eis debitos non solvendi. Quare pro parte Episcopi & Cleri prædictorum assensurum, quod in talibus sic emptis censibus & reditibus, fructus, reditus, & proventus plurium Ecclesiarum, monasteriorum, hospitalium & Ecclesiasticorum beneficiorum, civitatis & diocesis ac partium prædictarum, nec non ferè omnes quotidianæ distributiones, quæ in plerisque Ecclesiis ipsis divinis interessentibus, ministrari solent, consistere noscuntur: nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his Apostolicæ sedis declarationis oraculum impertiri & adicere paternæ dilectione curaremus. Nos igitur huiusmodi in hac parte supplicationibus inclinati & factas ex commissione felicis recordacionis Martini Papæ V. prædecessoris, de super examinationes & ejusdem prædecessoris nostri declarationem attentius perstringentes, suisque vestigiis inhaerentes, ad omne super his ambiguitatis tollendum dubium, præfatos contractus licitos iurique conformes, & vendentes eosdem ad ipsorum solutionem censuum & redituum, juxta dictorum contractuum tenores (remoto contradictionis obstaculo) efficaciter teneri, auctoritate Apostolica præsentium serie declaramus. Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ M. CCCC. LV. pridie Nonas Maii, Pontificatus nostri anno primo.

CAPUT X.

In prædictas Extravagantes, An census seu reditus annui per emptionem & venditionem rectè constituantur?

SUMMARIUM.

1. Argumenta contra has Extravagantes reselluntur.
2. Reditus annui cur census vocentur.
3. Facti species harum Extravagantium breviter contrahuntur.
4. Contractus censuales aequitate nititur & jure communi.
5. Obiectio tollitur, quod hic contractus sine re consistat.
6. Referuntur Auctores hunc contractum improbantem.
7. Argumenta contraria dissolvuntur.
8. Hostomanni argumenta reselluntur.

EX his Decretalibus Martini V. & Calixti III. passim à Theologis & utriusque juris Doctoribus defendi solent, & quidem rectissime, annuorum redituum emptiones, & venditiones, quibus nihil ferè hodie frequentius. Nec contra audiendi sunt, qui negant has Decretales authenticas esse, eo quod Corpori juris Canonici, id est Decretalibus Gregorii IX. Bonifacii VIII. Clementis V. & Decreto Gratiani non sint insertæ, ac proinde ex eis certum argumentum deduci non possit: ut hinc Extravagantium nomen adhuc retineant, quasi extra Corpus Canonicum incertâ sede yagentur; quibus & idcirco

non

non semper fides adhibenda est, ut probat textus in cap. Pastoralis & sup De fide instrument. aut si forte fides eis adhibenda sit, eam tamen non generalem esse oportere, sed localem, hoc est, tantum ad eos pertinere, ad quos hæc Decretales directæ sunt. Quorum sententia facillè refellitur ex eodem e. Pastoralis, ubi Innocentius III. Summus Pont. de Extravagantibus in genere consultus, rescribit minime eas repudiandas esse, quæ cum jure communi conveniunt. At verò hæc Decretales jure esse conformes, constat ex contextu earum, videlicet Martini V. in verb. *comperimus contractus hujusmodi juridicos, & Calixti III. ibi, juri que conformes*: quod & infra latius demonstrabitur. Sed & Gregorius XIII. immortalis memoriæ S. Pontifex in Epistola Decreto Gratiani præfixa, has Extravagantes pro authenticis agnovit, licet retento nomine Extravagantium; quod tamen eis nihil officit, ut jam dictum est.

Qui verò eas locales esse voluit, ideo hallucinantur, quòd novam constitutionem non contineant, sed declarationem tantum contractus censuales: an is sit licitus & à jure communi permittus: Quare his submoris, ad ipsas Decretales regrediamur; ex quibus dixi rectissime defendi annuorum reddituum emptionem & venditionem.

Vocantur autem hi redditus vulgò census, quemadmodum & in his Extravagantibus, diversotamen modo, quàm in Decretalibus Gregorii IX. *sub tit. De censibus & tit. D. De censibus, & Cod. Sine censu vel reliquiis fundum comparari non posse*. Nam in iis locis census pro pensione sive tributo accipitur, quod vel ratione personæ, vel rerum alteri solvitur: sicut olim apud Romanos: qui extra Italiam in Provinciis debebant, census, id est, tributum capitis & soli, referebant Principi vel populo Romano: exceptis iis, qui beneficio Principis essent jus Italicum consecuti, *l. fin. D. De censibus*. Ad cujus similitudinem videtur hic census introductus; cum nihil aliud designet, quàm jus exsolvendi pensionem sive redditum annuum, per contractum emptionis & venditionis constitutum. Proinde longè is distat ab usura, quæ propriè ex mutuo vel quasi provenit, salvâ sorte: quod non est in emptione & venditione, in qua fors, id est, pretium amittitur, & venditori sine spe repetitionis applicatur. Sed facti speciem utriusque Decretalis hic breviter perstringamus.

Inoleverat consuetudo ultra centum annos & hominum memoriam in civitate & diocesi Vratislaviensi & vicinis locis, quòd Princeps, Baro, miles, civis, alii que incolæ, pecuniâ aume-

ratâ & integra recepta, annuos census ad rationem unius grossi, sive marcæ pro 10. 11. 12. 14. sive etiam pluribus vel paucioribus, juxta temporis qualitatem & conventionem partium, venderant: bonis in ipso contractu tunc expressis, & pro ipsius census annui exsolutione in perpetuum obligatis. Adjecto tamen pacto, ut libera maneret facultas venditori, ipsum annuum census vel in totum vel pro parte, refuso census pretio, quando eumque redimendi & extinguendi: In vitus tamen venditor ad id constringi non posset ab emptore etiam peremptis bonis, pro eodem censu obligatis. De hac igitur consuetudine, cum aliquando dubitatio incidisset, propter venditores censuum, qui hujusmodi contractum usurarium esse obtendebant, & idcirco solutionem subterfugebant, consultus S. Pont. Martinus V. rescribit hæc Decretalis sua, tales contractus censuales esse licitos, & juri communi conformes, venditoresque ad eorum solutionem adstrictos esse. Idem & Calixtus III. ab Episcopo Mersburgensi & ejus Clero aditus respondet. Hæc breviter utriusque Decretalis sententia est.

Ubi in primis animadvertendum est, quòd utriusque Pontificis decisio sive potius declaratio, non nitatur allegata consuetudine locorum (siquidem consuetudo, si aliàs usurarius esset hic contractus, non posset eum facere non usurarium, sed magis augetet ejus crimen, *cap. fin. sup. De consuet.*) sed contractus naturam respicit, quòd scilicet is æquitati & juri communi conveniat, sicut constat ex prioris decretalis § *Quare pro parte eorumdem & posterioris vers. Nos igitur hujusmodi, &c.*

Quòd autem hic contractus censuales licitus & juri conformis sit, liquet ex eo, quòd sit merus contractus emptionis & venditionis, jure gentium comprobatus & receptus, *l. Ex hoc §. D. De iustitia & jure, & §. jus autem gentium Insti. De jure naturali, gentium*. Nam sicut in aliis rebus emptio & venditio rectè contrahi dicitur, ubi de pretio rei conventum est, *l. Nec emptio §. cum §. seqq. D. De contrah. empt. & tit. Insti. De empt. & vend. in princ. & §. pretium, ita & in hoc contractu censuali, in quo res quæ venit (vulgò mercem appellant, sed ineptè, cum mercis nomine tantummodò contineantur res mobiles, *l. Marcus §. 6. D. De verb. signif.* annuus verò redditus sive census inter res immobiles recensetur in *cap. Exivi §. cumque annui De verb. signif. in Clement.*) Dico igitur res quæ venit in hoc contractu, est ipsa obligatio præstandi cen-*

sum annuum: pretium verò, certa pecuniæ quantitas utrimque conventa; quæ cum veram emptionem & venditionem constituent, debitare non convenit, quin & hic contractus naturâ suâ licitus sit.

Nec movet, quòd in his Extravagantibus Martini V. & Calixti III. multa & variæ conditiones exprimentur, ultra justum pretium & obligationem; quia illæ ad essentiam hujus contractus non pertinent, sed ex pactione adjectæ sunt, ut aliàs solet fieri in omnibus contractibus, l. *Iurisdictionum* 7. §. *quintimo* & §. *adeo* D. De pactionibus, l. *Pacta novissima* 12. l. *In bona fidei* 13. l. *Pactum* 17. cum similib. C. De pactis & toto tit. C. De pactis inter empt. & vendit. Et hoc cum sit, dicitur contractus legem recipere ex conventionione, l. 1. §. *si conveniat* D. De depositis, & l. *Contractus* 23. D. De R. l.

Sed objiciunt quidam, nullam esse hujus rei emptionem & venditionem, quòd sine re constare non possit emptio & venditio, d. l. *Nec emptio in princ.* D. De contrah. empt. At in contractu censuali emitur census, antequam constitutus sit. Verum respondetur, non solum rei existantis, sed & futuræ emptionem & venditionem rectè fieri; veluti cum jactus piscium vel avium vel missilium emitur, ut idem textus in d. l. *Nec emptio* & in l. *Si jactus* 13. D. De actionibus empti, aperte testatur. Nam & ususfructus ceteræque servitutes per emptionem rectè induuntur & constituuntur, l. *Necessario* 8. §. *fin* D. De periculis & commodo rei vend. & §. *si quis velit* 13. D. De actionibus empti. Et profectò, si ususfructus rectè emitur d. §. *fin* nihil impedit, quin & census annuus eadem ratione rectè ematur, saltem in fructibus consistens, §. *quoniam* vers. *licebit* Novel. 72. *Ut hi qui se obligat habere perhibent.* Quòd si in fructibus id receptum est, cur non item in pecuniæ reditu? Sicut evenit & in prædiis locatis, quæ annuum reditum in pecuniaria pensione præstant, l. *Si in lege* 24. §. *Si domus cum* §. *seq.* & l. *Quaro* 54. §. *inter locatorem* D. Locati, l. *Licet* 8. C. De locato, & cap. §. *sup. eodem tit.* Adde etiam Novellam Justiniani 160. in fine, quæ extat inter Novell. è Græco in Latinum conversas à Gregorio Haloandro, in qua manifestè hic contractus à contractu mutui & usurarum distinguitur, quemadmodum etiam animadvertit Didac. Covarr. *Var. resol. lib. 3. cap. 7. num. 2.*

Ut hinc rectè censentur Dd. annui census sive reditus emptionem & venditionem licitam & inculpata esse, quos longâ serie recenset Andr. Tiraq. *de retractibus consang. §. 1. Glossa 6. nu. 15.* & An-

dr. Gail. *lib. 2. obs. 7. num. 5.* Ad eò quod pulchrè asserat idem Tiraquellus, hanc sententiâ transisse in rem judicatam, hoc est, nullâ amplius ratione impugnari vel retractari posse; dum tamen fraudabit, & interveniat justum pretium. Quod quantum & quale sit infra dispicietur.

Referunt quidem, Didac. Covarr. *d. cap. 7. num. 4. 7. vers. quinto* & Binsfeld. *in cap. In civitate* quest. 11. *De usuris*, Salicetum *in Auth. Adhac in fine* C. De usuris. Henricum Gandavensem, *quodlibet. 7. quest. 12.* & Gregor. Ariminensem apud eundem Salicetum *respondeo gravissimos & doctissimos viros*, hunc contractum censualem improbasse, quemadmodum & de Innocentio & Joan. Andrea testatur Gregor. de Valentia *como 3. commentar. Theolog. disput. 5. qu. 2. puncto 1. de censibus.* Sed minus rectè referunt de Saliceto & Gregorio Arimineni, ut testatur Jectio ipsius Saliceti, quæ de alia specie loquitur. Innocentius verò & quem iisdem verbis recitat Joan. Andrea, *in d. cap. In civitate hoc tit.* non damnant hunc contractum, sed tantummodò consulunt ab eo abstinendum esse.

Nihilominus solent à plerisque moveri argumenta adversus hunc contractum censualem, non quidem ad infringendum eum, sed ad excutiendam & illustrandam rei veritatem; cum, ut dici solet, disputando magis eruarur & elucescat veritas. Nisi quòd solus Franc. Horomanus odio & invidiâ magis, ut videtur, incitatus in Romanum Pontificem, hanc Extravagantem Martini V. & consequenter etiam Calixti III. serid, sed frustra oppugnare & convellere conatus sit, ut infra paulò post demonstrabitur.

Igitur hæc sunt præcipua argumenta, quæ adversus annuum census sive reditum, moveri solent. Primum, quod pecunia naturâ suâ sterilis sit, hoc est, nullum fructum ex se producat, sed potius utendo consumatur, §. *constituitur* Inst. De usufructu; ergò quod ejus ratione percipitur, lucrum est, id est, usura, can. *fin. xiv. quasi 3.* his verbis *Usura est, ubi amplius requiritur, quam datur: verbi gratia, si dederis solidos 10 & amplius quaesieris, usura dederis frumenti modium unum, & super aliquid exegeris.* Non igitur census, qui singulis annis currit & recurrit, emolumentum quæ adfert, licitus est, sed usurarius. Verum huic facile occurritur, quòd argumentum rectè procedat in contractu mutui, qui cum stricti juris sit, non venit in eo aliud præstandum, quàm quod mutuo datum est, etiam si per pactum aliud quid adjectum sit, l. *Rogasti* §. *sed si decem dederis* D. Si certum petatur. Per stipulationem

neff valeret quidem usurarum adjectio de jure Civili, tamquam ex nova & diverfa causa obligat onis, l. 3. *Cod. De usuris*, non tamen de jure divino & canonico, quo & hæc stipulatio utpote usuraria planè rejicitur & damnatur, per textum in *can. Si fenerator* Veru. xiv. quæst. 3. & *cap. Conjuvit* 10. *vers. verum quia hoc tu cum similib.* Aliud est in emptione & venditione, quæ bonæ fidei est & omni jure permissa, etiam cum emolumento: alioquin nec prædium liceret emere, fructuum ejus percipiendorum & lucratorum causâ. Quod absurdum foret.

Secundum argumentum: In hac emptione & venditione census videtur, si non verum mutuum, saltem fictum sive interpretativum versari, in quo æquè lucri accessio interdicta est atque in vero mutuo, *cap. Ad nostram* 5. *sup. De empt. & vendit.* *cap. illo* 4. *sup. De pignoris.* & *cap. In civitate* 6. *hoc tit. De usuris.* Ut enim in contractu mutui teneatur debitor ejusdem generis pecuniam restituere, l. 2. *D. Si certum pet.* sic & in hoc contractu venditor, si census à se antè constitutum velit redimere: ita quòd utroque casu maneat creditori fors salva unâ cum lucro, donec fors à debitore vel ejus successore refundatur. Sed & huic respondetur, quòd in hoc contractu censuali nullum subit mutuum vel verum vel fictum, sive interpretativum. Siquidem, ut rectè tradit Covar. *lib. 3. Variar. resolut. cap. 7. vers. secundaratio*, in mutuo cogitur quis sortem solvere, quia ea est in obligatione; non autem in hoc contractu venditor, qui census constituit, compellitur sortem restituere; cum ea non sit in obligatione, sed tantum præstatio census annui, quem interim lucratur emptor, donec eadem pecunia, quæ census emprus est à venditore, vel ejus successore, redatur, sicut accidit & in emptione fundi, adjectâ lege revenditionis sive restitutionis, l. 2. *C. De pactu inter empt. & vendit.* Nemo autem hanc legem venditioni fundi appositam idèdè justè reprehenderit, quòd interea dum redimitur vel restituitur fundus, emptor fructus ejus percipiat, & in commodum suum convertat.

Tertium argumentum est; quòd hic contractus annui census videatur præbere occasionem otiosis hominibus impune grassandi in alienas opes, dum ne incidant in crimen usurarum & ejus pœnas, ad hunc contractum confugiunt, lucrum interdum certius ex eo querentes, quàm si fœnori pecuniam suam exposuissent: quorum malitiam mitigare indulgendum est, *d. cap. Ad nostram* *sup.*

De empt. & vendit. & l. In fundo 38. *circa fin. D. Deret vindicat.* Cum & vulgata juris regula illis refragetur: Cum quid unâ viâ prohibetur alicubi, ad id alia non debet admitti, *et Cum quid una De R. I. in 6.*

Sed & huic argumento rectè occurritur: nos non probare intanam hanc octosorum hominum mentem in fraudem usurarum conceptam: nihil tamen prohibere, si, ut rationibus suis ipsi magis consulant, hoc contractu censuali à jure permissio utantur ad compendium suum; cum nemo censetur dolio facere, qui suo jure utitur, l. *Nullus videtur D. De R. I.* Etenim si hoc admissum est in emptione prædii, cur non similiter & in emptione census annui in si quod fundi empti periculum ad emptorem spectet, *§. cum autem Institut. De empt. & vendit. l. 1. C. De peric. & commodo rei vend. cum similib.* non autem in venditione census, in quo emptoris nullum tale periculum vertitur, si naturam hujus contractus inspiciamus; cum in eo persona venditoris principaliter ad præstandum census obligetur, & securitatis causa adjectatur fundus vel aliud prædium. Quamvis hodie ex constitutione Pii Quinti idem statutum sit & in emptione census, quòd in prædio empto, ut scilicet & in illa prædium census nomine obligatum sit periculo ipsius emptoris, de quo supra infra. Nec impedit dicta juris regula *Cum quid una, &c.* quia ea exaudienda est quoad id, quòd principaliter lege prohibetur, secus si in modo aut in via prohibitio sit: tunc enim interdictum non est, alio modo aut via legitima rem institui & confici, quemadmodum videmus in hæreditate, quæ licet pactione alteri relinqui non possit, testamento tamen potest, tamquam via legitima, l. *Hereditas* 5. *C. De pactu conventu, & l. Licet* 19. *C. De pactis.* Eodem modo, et si creditori permissum non sit captare lucrum ex contractu mutui, tamen ex contractu emptoris & venditionis ipsi licet, uti liquet ex his Extravagantibus.

Quartum argumentum est; quòd iniquum videatur, ut secundum has Extravagantes constitui possit census annuus unius grossi aut floreni, pro pretio decem vel undecim grossorum sive florenorum, cum non solum id ad verferet sanctionibus Imperii, quæ in singulos florenos viginti, ut minimum, pretii loco requirunt: & sic centum in quincunces annuos, sicut videre est in *Recessibus Imperii celebratis anno Domini 1530. & 1548.* quæ recitantur infra ad calcem hujus tract. verum etiam repugnet moribus sive constitutionibus

bus aliarum provinciarum. Nam ut testis est Navarr. in trad. de Juris num. 104. in Aragonia item quinq; in centum imputantur, in regno Navarra sex, in regno Castellæ 7. uti & Romæ communiter. Sed cum addat ibidem Navarrus, in quibusdam partibus Galliarum constitui censum ad rationem decem pro centum, mirandum non est, si & in Vratislaviensi diocesi aliisque locis, quorum meminerant Extravagantes nostræ, consuetudine receptum sit, ut pro decem vel undecim, vel quatuordecim, unum quotannis solvatur. Cuius rationem idem Navarrus adfert, quod pretia pro varietate gentis, terrarum & temporum, pro copia vel penuria eorum, vel vendentium, aut mercium, pecuniæ numeratæ variari solent, per textum in l. Pretia rerum D. Ad leg. Falcid. Ad id quod iustitia hujus contractus censualis, non ex pretio unius aut alterius provinciarum, sed ex lege sive consuetudine singulorum locorum æstimari debeat.

8. Cæterum videamus argumenta Franc. Hotomanni contra has Extravag. l. lib. 1. Observ. cap. 15. negat contractum censualem dici posse emptionem, eo quod emptio sit ex eorum numero, quæ solo consensu contrahuntur. At verò censualis contractus re contrahitur, cum antiquam numeratam sit pecuniæ, nullam obligationem inducat. Secundò, in emptione & venditione ultrò citroque obligatio nascitur; sed in hoc contractu is dumtaxat, cui fundus traditur, adstringitur. Tertio, in emptione & venditione contrahenda, res quanti est, in solidum æstimatur; hic autem non fundus sed ejus tantum annuus proventus æstimatur.

Sed responderetur ad Hotomanni primum argumentum, quod & hic contractus solo consensu inest, ut in ceteris emptionibus; neque requiri necessarii pecuniam antè numeratam esse, quam inducatur obligatio, cum hoc nullo jure cautum sit; nisi quod Extravagantes nostræ tantum ex facto proposuerint, pecuniam tempore contractus numeratam fuisse: quod ad juris necessitatem nequaquam pertrahendum est. Tamen si verum sit, eam obligationem sine effectu esse, donec pecunia annumerata sit. Verum & id commune est ceteris emptionibus, l. Lulianus 14. §. offerri D. De actionib. empti & vend.

Quoad secundum argumentum, quis non videt ex hoc contractu etiam utrimque obligationem nasci? Nonne ex parte emptoris, ut pecuniam prius numeret, quam agere possit ad præstationem census, d. §. offerri? Ex parte verò venditoris, nonne ut hic, persoluto ab emptore pretio, censum decurso anno pendat?

Fallitur Hotomannus, cum addit, cum cui fundus traditur, tantummodò astringi; cum in hoc contractu nulla fundi traditio fiat, sed hypothecæ tantummodò loco obligetur fundus, apud venditorem ipsum remanens.

Ad tertium argumentum, quod scilicet in emptione res quanti est in solidum æstimetur, hic autem solummodò proventus ejus. Quid ergò non igitur emptio & venditio est? Planè inepta est hæc consequentia. Obligatio in personam emittitur, tamquam jus aliquod incorporale, cum accessione hypothecæ.

CAPUT XI.

De modis sive conditionibus contractus censualis.

SUMMARIUM.

1. Conditiones in dictis Extravagantibus præscriptæ an necessariae sint in omni contractu censuali?
2. Censualis contractus an personalis absque pignore constitui possit.
3. Pii V. constitutio de censu annuo.
4. Conditiones Pii V. ad constituendum censum annuum.
5. Qui annui census per eam rejiciantur.
6. 7. Cur hujusmodi conditiones requisitæ.
8. Conciliatio dictarum Extravagantium cum decreto Concilii Constantiensis.
9. Pacto redimendi census an præscribi possit?
10. Contra annuam præstationem an currat præscriptio.
11. Censum seu redditum annuum in qua moneta solvenda.
12. Valor intrinsecus monete quando mutatus dicatur.
13. Emptio redditus personalis an licita?
14. Qualis eo casu iniri debeat ratio justipretii.

Quod accedendo propius ad eandem Extravag. animadvertendum est, Martinum V. & Calixtum III. Summos Pontifices aperte non decidisse, an in quolibet contractu